

ρον καὶ λοιποὺς ἱερεῖς ἀπὸ τὰ «Γιατράνικα» (1) εὐλαβῶς προσκυνῶ, καὶ πάντας τοὺς λαϊκοὺς ἀσπάζομαι. (2). Ἀπὸ Σκόπελον 1775. Σεπτεμβρίου 30.

«Τῆς ὑμετέρας πανοσιότητος δοῦλος ταπεινὸς καὶ ἐν μοναχοῖς ἐλάχιστος

»ΓΕΛΕΩΝ ΔΟΧΕΙΑΡΙΤΗΣ ἐκ Κεφαλληνίας.»

Ἡ οἰκογένεια τῶν Ἰατρῶν ἦν λίαν περίφημος, καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν αὐτῆς ἀποκτέστη εἰς Τοσκάναν ἀποικία κατὰ τὸν μεσαίωνα, μάλιστα ἐξ αὐτῆς λέγεται ὅτι κατὰγονται καὶ οἱ ἐκεῖ περίπυστοι Μένδικοι, Κοσμᾶς ὁ Μένδικος, Λαυρέντιος καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι. (3) Ἐκ ταύτης τῆς οἰκογενείας κατήγετο καὶ ὁ κατὰ τὴν ΙΓ'. ἑκατονταετηρίδα ἀποσταλὴς εἰς τὸν βασιλεῖα τῆς Γαλλίας Πέτρος ὁ Μένδικος, ὅπως ἐξαιτήσῃται τὴν ὑπεράσπισιν αὐτοῦ πρὸς ἀποδιώξιν τῶν Τούρκων οὐ μόνον ἐκ τῆς Μάνης, ἀλλ' ἐξ ἀπάσης τῆς Πελοποννήσου. (Ἰδε *Mémoires par Michel de Marolles*, Paris. 1556. in fol. σελ. 56. 57.) Ἐκεῖ συνενοήθη καὶ μετὰ τοῦ Καρόλου, Δουκὸς τοῦ Νεβέρ, μεθ' οὗ καὶ Λεονάρδος Βιλαρᾶς ὁ Ἀθηναῖος (Ἰδε Α. Γούδα Βίοι παράλληλοι. Νεόφ. Ταλαντ. σελ. 388) ἔχοντος ἀξιώσεις ἐπὶ τοῦ Βυζαντινοῦ θρόνου, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπέστρεψεν εἰς Μάνην μετὰ τοῦ ἀπεσταλμένου τῆς Γαλλίας Σατωρενῶ, ὅστις συνενοήθη μετὰ τῶν ἐπισκόπων καὶ ὀπλαρχηγῶν, τῆς τε Μάνης καὶ λοιπῆς Πελοποννήσου, ὡς καὶ τῆς Ἠπείρου καὶ Αἰτωλίας. Ἀλλ' ἡ ἐπανάστασις ἐκείνη ἀπέβη ἀτυχής. (Ἰδε Buchon, *Nouvel. rech.* τόμ. I. pag. 211. — Νεοελλην. Φιλολογ. Κ. Σάβα, σελ. 290.) Πολλὰ τῶν ἀνταλλαγέντων τότε ἐγγράφων ἐξεδόθησαν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Π. Ἀργυροπούλου εἰς τὴν ἐφημερίδα Ἀθηνῶν «τὸ *Πανελλήνιον*». Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐπαναστάσεως Πέτρος ὁ Μένδικος ἀνεχώρησε πάλιν εἰς Εὐρώπην. Ἀλλ' ἡ γενεὰ τῶν Ἰατρῶν σώζεται μετερχομένη καὶ σήμερον τὴν πρακτικὴν ἱατρικὴν μετ' ἐπιτυχίας ἐν Μάνῃ, ὡς καὶ ἀνέκαθεν κατὰ πατροπαράδοτον σύστημα θεραπευτικῆς. Οὕτω καὶ ἐν Ἠπείρῳ οἱ ἐκ τῆς πόλεως Πριμετῆς ἐμπειρικοὶ μετέρχονται πρὸς τὴν θεραπευτικὴν καὶ τὴν ἱατροχειρουργικὴν μετὰ μεγάλῃς ἐπιδεξιότητος, ἱατρεύοντες καὶ τὸν καταρράκτην τῶν ὀφθαλμῶν μετὰ σπανίας ἐπιτυχίας. Καὶ τὺ δε σὺν τοῖς ἄλλοις ἀποδεικνύει, ὅτι οἱ Ἕλληνες σεβόμενοι τὰ πατροπαράδοτα διεφύλαξαν θρησκείαν, γλῶσσαν, ἥθην, ἔθιμα, τέχνας καὶ ἐπιστήμας αἱ

μεταδώσαντες οἱ ἐκ τοῦ Βυζαντίου φυγάδες τοῖς Λατινοῖς ἀνῆψαν τὴν μεγάλην πυρὰν τῶν φώτων τὴν κατακαλύψασαν τὴν Οἰκουμένην σήμερον.

ΔΘ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ.

Ο ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΟΣ VRAIN-LUCAS.

Πάντες γινώσκομεν τὸν διαδόχον πλαστογράφον Vrain-Lucas καὶ τὸ θῦμα αὐτοῦ, τὸν Ἀκαδημαϊκὸν Chasles· ὅλγοι ὁμῶς γνωρίζομεν τὰ κείμενα τῶν αὐτογράφων αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπολογία, ἣν προσχθεῖς ἐνώπιον τοῦ πλημμελοδικείου ἵνα δικασθῇ ἀνέγνωσεν.

Οὐδέποτε βεβαίως θέλομεν λησμονῆσαι τὰς περιφήμους ἐκείνας συνεδριάσεις τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, ἐν αἷς ζήτημα ἐτίθετο ἐὰν ἡ δόξα τοῦ Νεύτωνος δὲν ἦτο δόξα ἀλλοτρία, καὶ ἐὰν προσέτι ὁ ἑνδοξος ἄγγλος φυσικὸς δὲν ἦτο ὁ λογοκλόπος τοῦ γάλλου Πασχάλ' ἀλλὰ καὶ οὐδέποτε θέλομεν λησμονῆσαι τὰς θυελλώδεις ἐκείνας συζητήσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ Κ. Chasles, πεπεισμένος, πλήρης βεβαιότητος, ἀκλόνητος, ἀντεστρατεύετο ἐναντίον ὅλων μετὰ θάρρους ἀκαταδασμάστου, ἵνα ὑποστηρίξῃ τὴν αὐθεντικότητα τῆς παμμεγέθους ἐκείνης ἀλληλογραφίας, ἣτις ἀνέτρεπε τὰς πανδήμους δοξασίας δύο ὅλων ἑκατονταετηρίδων.

Τίς δὲ ἦν τὸ θῦμα τῆς τοιαύτης ψευδοφρενίας; ὁ Κύριος Chasles, ἐκ τῶν πρώτων σοφῶν καὶ ἴσως ὁ μέγιστος τῶν καθ' ἡμᾶς μαθηματικῶν! Ἐπλήρωσε δὲ τὴν υπερβάλλουσαν ταύτην εὐπιστίαν διὰ τοῦ στρογγύλου χρηματικοῦ ποσοῦ ἑκατὸν καὶ πενήκοντα χιλιάδων φράγκων, καὶ ἔγινε καταγέλαστος μεταξὺ τοσούτου κύκλου σοφῶν ἀνδρῶν! Τῇ ἀληθείᾳ εἶναι ἀπελπιστικόν.

Ἀλλ' ὅποσιν φαντασίαν, ὅποσιν ἐνεργητικότητα ἀνέπτυξεν ὁ τεράστιος πλαστογράφος! Εἰκοσιεπτὰ χιλιάδας κειμένων ἐπλαστογράφησε καὶ ἐπενόησε! Τοῦτο καθίσταται ἀπίθανον, καὶ ὁμῶς εἶναι βεβαιότατον. Εἰκοσιεπτὰ χιλιάδας κειμένων ἐπλαστογράφησεν ἢ ἐπενόησε· ψευδεῖς ἐπιστολὰς ἀπάντων σχεδὸν τῶν ἱστορικῶν προσώπων· τοῦ Πυθαγόρα πρὸς τὸν Αἰσχύλον· τοῦ Ἀλεξάνδρου πρὸς τὸν Ἀριστοτέλην· τῆς Κλεοπάτρας πρὸς τὸν Ἰούλιον Καίσαρα· τῆς Μαρίας Μαγδαληνῆς πρὸς τὸν ἀπόστολον Πέτρον· τοῦ Πετράρχη πρὸς τὴν Λάουραν· τοῦ Λοδοβίκου ΙΔ' πρὸς τὸν Γαλιλαῖον· τοῦ Ράβελαϊ, τοῦ Γαλιλαίου, τοῦ Νεύτωνος. Καὶ ἐντούτοις ὁ Vrain-Lucas δὲν εἶχε συνεργόν!

Ἀληθὲς μὲν εἶναι ὅτι πολλὰ τῶν χειρογράφων ἦσαν ἀντιγραφαὶ τεμαχίων ἐκ συγγραμμάτων δημοσιευθεισῶν, καὶ ὅτι πολλὰ τεμάχια τοῦ Βολταίρου, τοῦ Θωμᾶ, μετεποιοῦντο διὰ τοῦ καλᾶμου τοῦ Vrain-Lucas εἰς αὐτόγραφα τοῦ Νεύτωνος, τοῦ Πασχάλ', τοῦ Μαλέρμπ, τοῦ Μοντεσκιέ, τοῦ Λοδοβίκου ΙΔ'. Ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος, φαντάσθητε ἕνα μόνον

(1) Συνοικία οὕτω καλουμένη καὶ σήμερον ἐν Οἰτύλῳ καὶ κατοικουμένη παρὰ τῶν Ἰατρῶν.

(2) Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἀποστέλλεται πρὸς τὸν ἡγούμενον τοῦ Μοναστηρίου τῶν Σταφανοπούλων.

(3) Ἰατρός λατινιστὶ *Médicus*· διὸ καὶ ὠνομάσθησαν Μένδικοι οἱ ἐν Φλωρεντίᾳ κατὰ μετάφρασιν τοῦ ὀνόματος, ὡς καὶ ὁ ἐξ Οἰτύλου Πέτρος ἐπωνομάσθη Μένδικος καὶ οὐχὶ Ἰατράκος, ὅπως λέγεται ἐν Μάνῃ.

ἄνθρωπον κατασκευάζοντα εἰκοσιεπτὰ χιλιάδας χειρογράφων! Τεράστιον τῷ ὄντι ἔργον!

Καταχωρίζομεν ἐξ αὐτῶν χάριν περιτομίας τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Καρόλου Μαρτέλ πρὸς τὸν δουκὰ τῶν Μκυριτανῶν.

«Δούξ Μκυριτανέ, ἀνίγνων ἀπειλητικὰς ἐπιστολάς σου, ὀλίγον ὅμως φοβοῦμαι τὰς συνεπείας τῶν. Ἀθροίσον ἐὰν δύνασαι ἀπάσας τὰς δυνάμεις τῆς Ἀφρικῆς, καὶ ἔλθῃ ἐπὶ κεφαλῇς αὐτῶν κατὰ τῆς πατρίδος μου, θὰ μὲ ἰδῇς διαφεύγοντα τὴν ὁρμὴν σου. Δὲν ἔχω ἀνάγκην εἰμὴ μικρῶν δυνάμεων ἵνα καταπολεμήσω μεγάλας. Μία μόνη ὁμάς ἀνδρῶν πιστῶν μοὶ ἐπαρκεῖ, ἵνα διασκορπίσω πλῆθος ὀλόκληρον. Μὴ ἔλπιζε λοιπὸν γὰρ μὲ ἰδῆς προδίδοντα ἐκείνους, οἵτινες ἐπεκαλέσθησαν τὴν προστασίαν μου· ἀλλὰ ἐὰν ἀπαιτῇς διὰ χρυσοῦ τὴν λύτρωσιν τῆς αἰχμαλώτου σου, καὶ ὁ χρυσοὺς θὰ σοὶ δοθῇ, ἄλλως σεβάσθητι αὐτὴν ὡς ὀφείλεις, καὶ σοὶ ὑπόσχομαι τὰς αὐτὰς προστασίας διὰ τὸν γυναικωνίτην καὶ τὰς εὐνοούμενάς σου. Ἐν τέλει ἐκετεύω τὸν Αἰῶριον ἵνα σὲ διαφυλάτῃ.

«Τὴν 10 Ἰουνίου 32.

«ΚΑΡΟΛΟΣ ΜΑΡΤΕΛ.»

Ὅποια δυστυχία νὰ μὴ ἔχωμεν τὴν ἀπάντησιν τοῦ Μκυριτανοῦ δουκὸς, καὶ οὕτω νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ συμπληρώσωμεν τὸ προοίμιον τῆς μάχης τοῦ Châlons!

Ἡραία ὅμως ἐπιστολὴ καὶ ἀξία δημοσιεύσεως εἶναι ἡ ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν Λάζαρον παρὰ τῆς ἀδελφῆς Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς. Ἀνάγνωτε καὶ θαυμάσατε αὐτήν.

Ἐπιστολὴ τῆς Μαγδαληνῆς πρὸς τὸν προσφιλέστατον Λάζαρον.

«Προσφιλέστατέ μοι ἀδελφε, τὰ διακοινωθέντα μοι περὶ τοῦ ἀποστόλου Πέτρου περὶ τοῦ γλυκίους ἡμῶν Ἰησοῦ, μοὶ παρέχουσιν ἐλπίδας ὅτι θέλομεν ἰδεῖ αὐτὸν ἐνταῦθα μετ' οὗ πολὺ καὶ θὰ τὸν ὑποδεχθῶμεν. Ἡ ἀδελφὴ ἡμῶν Μάρθα εὐφραίνεται ἐπὶ τούτῳ. Ἡ υἱία του εἶναι λίαν ἐπισφαλὴς καὶ φοβοῦμαι μὴ ἀποθάνῃ διὰ τοῦτο τὸν συνιστῶ εἰς τὰς δεήσεις ὑμῶν. Αἱ ἀγαθαὶ γυναῖκες αἱ προσελθοῦσαι ὑπὸ τὴν αἰγίδα ἡμῶν εἰσὶ θαυμάσιαι καὶ μᾶς περιποιῶνται πάντῃ εὐαρίετως.

«Σοὶ ὁμολογῶ, ὑπεραγαπητέ μοι ἀδελφε, ὅτι ἡ διαμονὴ ἡμῶν εἰς τὰς χώρας ταύτας τῆς Γαλατίας εἶναι λίαν εὐχάριστος, καὶ δὲν ἔχομεν ποσῶς ἐπιθυμίαν νὰ ἐγκαταλείψωμεν αὐτάς, ἂν καὶ πολλοὶ τῶν φίλων μας τὸ ἐπρότειναν. Καὶ σὺ δὲ συνομολογεῖς ὅτι οἱ Γαλάται ἐκεῖνοι οὕς ἐλεγον βάρβαρα ἔθνη δὲν εἶναι ποσῶς τοιοῦτοι, καὶ ὅτι μάλιστα παρ' αὐτῶν τὸ φῶς τῶν ἐπιστημῶν ἐξέλαμψεν, ἵνα μὴ εἰπω πλεότερα, εἰμὴ μόνον τελευταῶν ταύτην, ὅτι μεγάλην ἔχω ἐπιθυμίαν νὰ σὲ ἰδῶ καὶ δεῖσθαι τοῦ Κυρίου ἵνα σὲ διαφυλάτῃ.

«Τὴν 10 Ἰουνίου 46.

«ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ.»

Πῶς ὅμως ὁ Vrain-Lucas ἐπειθε τὸν K. Chasles ὅτι εἶχεν εἰς χεῖράς του τοὺς ἀπείρους καὶ ἀνεκτιμήτους αὐτοὺς θησαυρούς; Ἴδου πῶς.

Ἰππρχέ ποτε ἐν Γαλλίᾳ εὐγενὴς τις οἰκογένεια, ἡ τῶν Boisjourndain. Ὁ τελευταῖος αὐτῆς ἀπόγονος θελήσας νὰ μεταναστεῖσθαι ἐν ἔτει 1790 ἢ 1791, ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ συλλογὴν αὐτογράφων μεγάλης ἀξίας· ἀλλὰ, κατὰ τὸν διάπλουν, ἐνσκηψάσης σφοδρὰς τρικυμίας, τὸ θαλάσσιον ὕδωρ κατέβρεξε τὰ αὐτόγραφα καὶ κατακηλίδωσεν αὐτὰ· περὶ τοῦτου δὲ εὐχερέστατα ἐβεβαιώθη, ρίψας ἐν βλέμμα ἐπὶ τῶν πολυτίμων χειρογράφων...

Τοιαῦτά τινα ἐπλάσεν ὁ Vrain Lucas, ὁ δὲ K. Chasles εὐθέως ἐπείσθη. Ἐφρόντισεν ὅμως ὁ ἐπιδέξιος πλαστογράφος νὰ βρέξῃ τὰ χειρόγραφα του ἐντὸς δοχείου πλήρους ὕδατος, καὶ νὰ θέσῃ αὐτὰ ἐντὸς ὑποκαμίσεων ἐφ' ὧν ἀνεγινώσκοντο σχόλια ἀποδιδόμενα εἰς τὸν K. Boisjourndain. Παρόμοια σχόλια ἔδωκεν μεγίστην ἀξίαν εἰς τινὰ συγγράμματ' αὐτοῦ, τὰ ὅποια ὁ Vrain Lucas μετ' ἄλλων ἐπώλησεν εἰς τὸν K. Chasles. Μεταξὺ ἄλλων, καὶ τινὰ τόμον μύθων ἰταλικῶν, ὅστις ἀνήκεν, ὡς ἀνέφερε σημειώσις τις ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου ὑπάρχουσα, εἰς τὸν Λαφονταίν, καὶ ὅστις τῷ εἶχεν ἐμπνεύσει τοὺς ὠραιότερους τοῦ μύθους.

Πρὸς κατασκευὴν τῶν χειρογράφων του, ὁ Vrain-Lucas ἐποιεῖτο χρῆσιν μελάνης χρώματος ὑποκιτρίνου, παρεμφεροῦς τῇ ἀρχαίᾳ μελάνῃ, καὶ χάρτου ὡς οἶόν τε συγχρόνου τῇ ἐποχῇ εἰς ἣν ἀνήγετο τὸ ψευδὲς χειρόγραφον. Ἐάν τις ὅμως παρατήρῃ προσεκτικῶς τὸν χάρτην αὐτὸν, εὐκολώτατα ἐδύνατο ν' ἀνακαλύψῃ τὸ μὴ γνήσιον τινῶν ἐγγράφων. Τοσοῦτον δ' ἐφοβεῖτο ὁ K. Chasles μὴ ἀπολέσῃ τι ἐκ τῆς συλλογῆς τοῦ Boisjourndain, ὥστε ἡμέραν τινὰ ὑποπτευθεὶς ὅτι ὁ Vrain-Lucas ἐδύνατο ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν μετὰ τρισχιλίων χειρογράφων τὰ ὅποια εἶχε διαπραγματευθῇ μετ' αὐτοῦ, ἐδήλωσε τοῦτο εἰς τὴν ἀστυνομίαν ἵνα τὸν ἐπιτηρῇ.

Δεκαεὶς ψευδεῖς σημειώσεις τοῦ Πασχάλ καὶ δύο τεμάχια τοῦ Γαλιλαίου, ἀνευρεθέντα ὑπὸ τινος ἀστυνομίου τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου ἐν τινι συγγράφῃ τοῦ Σαβαριέν, ἐπεισαν τοὺς συναδέλφους τοῦ K. Chasles, οἵτινες εἶχον προσβάλει τὴν γνησιότητά τῶν χειρογράφων του, ὅτι δὲν εἶχον ἀπατηθῇ. Αἱ καταθέσεις τοῦ Vrain-Lucas, ἀνακριθέντος, ἥνοιξαν τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ K. Chasles καὶ κατέδειξαν αὐτῷ τὴν θλιβεράν ταύτην ἀλήθειαν.

Ὁ Vrain-Lucas προσχθεὶς ἐνώπιον τοῦ πλημμελειοδικείου, κατεδικάσθη εἰς διετὴ φυλάκισιν.

Ἀλλὰ τὸ περιεργότερον πάντων τῶν ἐγγράφων τοῦ Vrain-Lucas, περιεργότερον δὲ καὶ αὐτῶν τῶν χειρογράφων, εἶναι ἡ ἐξῆς ἐπιστολὴ, ἀπευθυνομένη πρὸς ἀπολογίαν του εἰς τὸν εἰσαγγελέα.

«Ὅ,τι καὶ ἂν εἰπωσι καὶ πράξωσιν, ἡ ἐμὴ συνείδησις εἶναι ἐλευθέρα! ἔχω κραταιὰν πεποίθησιν ὅτι οὐδένα ἡδίκησα.

«Ἐάν, ὅπως φθάσω τὸν σκοπὸν ὃν διενεούμην, δὲν εἰργάσθην μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς φρονήσεως,

καὶ ἐποιπσάμην χρῆσιν στρατηγήματος, ἵνα δι-
γείρω τὴν προσοχὴν καὶ ἐξυπνίσω τὴν δημοσίαν πε-
ριέργειαν, τοῦτο ἔπραξα ὅπως ἐπναφέρω εἰς τὴν
μνήμην ἱστορικὰ γεγονότα λησμονηθέντα, μάλιστα
δὲ ἄγνωστα πρὸς πλείστους τῶν ἡμετέρων σοφῶν.
Ταῦτα δὲ πάντα ἐγένοντο ἐπὶ σκοπῷ καλοῦ, ἐπὶ
σκοπῷ διαδόσεως τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων.

«Ἐδίδασκαν, ἅμα δὲ καὶ ἑτερπον. Ἀπόδειξις τοῦ-
του, ὅτι ἐφ' ὅσον διήρκει ἡ συζήτησις ἐν τῇ Ἀκα-
δημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν, πολὺς κόσμος συνέρρεεν εἰς
τὰς συνεδριάσεις, καὶ μέγιστον ἐνδιαφέρον ἐδείκνυνεν
ἵνα μάθῃ τί ἤθελεν ἀναγνωσθῇ. Τοῦτο προσέτι ἀ-
ποδεικνύει ὅτι ἡ ἀνάγνωσις τῶν μνημείων αὐτῶν
μέγιστα ἐνδιέφερε τὸ καινόν, ἵσως δὲ καὶ πλείοτε-
ρον ἢ εἰς τὰς συνήθεις συνεδριάσεις. Τελευταῖον, διὰ
τί νὰ μὴ εἶπω ὅτι ὁ Κ. Chasles ποτὲ δὲν εἶχε τό-
σον ἀκροατήριον, ὅσον κατὰ τὰς συνεδριάσεις ταύ-
τας; Ὁμολογῶ ὅτι ἐπολέμησα τὸ κακὸν διὰ τοῦ κα-
κοῦ, ἀλλ' ἔπραξα τοῦτο ἵνα θεραπεύσω τὸ κακόν.

«Ἡ μέθοδος αὕτη ἐφηρμόσθη ὑπὸ πολλῶν ἱα-
τρῶν, καὶ ἐνεκα ταύτης δὲν γεννῶνται ἐγκλημα-
τίαι. Ναί, ὅτι καὶ ἂν εἶπωσιν, ἔχω τὴν συνείδησιν,
ὅτι ἔπραξα, ἂν οὐχὶ μετὰ περισκέψεως, τοῦλάχισ-
τον μετ' εὐστοχίας καὶ πατριωτισμοῦ!»

Ἰπάρχει ἄρα γε μείζων βαθμὶς ἀγυρτείας καὶ
ἀναιδείας!

ΔΙΚ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΓΑΛΑΤΑΙ

ΓΡΑΙΚΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΛΥΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ

ΓΕΩΡΓ. ΣΤΑΥΡΑΚΗ.

(Συνέχ. ἴδε φ. 469.)

Β'.

Κατὰ τὴν ΙΓ' ἑκατονταετηρίδα ἤκμαζεν ἐν Κων-
σταντινουπόλει Μιχαὴλ ὁ Καντακουζηνός, ὅστις διὰ
τῆς ἐξαιρετικῆς τῶν κρατούτων εὐνοίας εἰς μεγάλην
περιωπὴν πλούτου καὶ ἰσχύος ἀνυψωθείς, καὶ ἀμφο-
τέρων καταχρῶμενος βαρύτερος καὶ ἀδικώτερος τῶν
τυράννων πρὸς τοὺς ἐκυτοῦ ἀδελφοὺς προσεφέρθη·
μετὰ δὲ ταῦτα τῆς εὐνοίας ἐκπεσὼν δίκην κακούρ-
γου ἐκρεμάσθη ἐθνομίσσητος καὶ ἐθνοκατάρματος (1).
Μετὰ διακασαετίαν περίπου ἀναφαίνεται ἐν τῇ αὐτῇ
πόλει ἑτερος, Ἕλλην ὁ Γεώργιος Σταυράκης, τοῦ ὁ-
ποίου παραδόξως ὅτε βίος καὶ τὸ οἰκτρὸν τέλος
καταπληκτικὴν παριστῶσι τῷ Καντακουζηνῷ ὁ-
μοιότητα.

Περὶ τοῦ τελευταίου τούτου, ἀνὴρ σύγχρονος καὶ
οἰκεῖος παραδίδωσιν ἡμῖν τὰς ἐξῆς λεπτομερείας (2).

(1) Περὶ Καντακουζηνοῦ λόγον ποιούμεαι ἐν τῇ μετ' ὀλίγον ἐκ-
δοθησομένῃ βιογραφίᾳ ἱεραίου τοῦ Τραπεζοῦ.

(2) Καισαρίου Δαπόντε, Κατάλογος ἱστορικῆς τῶν καθ' ἡμᾶς
χρηματισάντων ἐπισήμων Ῥωμαίων. (Τὸ περὶ Σταυράκη δημο-
σιευμένον ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ἀνεκδότου τούτου συγγράμματος.

«Γεώργιος Πολίτης υἱὸς Σταυράκη, ἱατροῦ ἐπιστή-
μου, ἐπισημότερος δὲ αὐτός, ἢ διὰ τὰ εἰπῶ ἀληθέ-
στερον, ἐπισημότερος πάντων τῶν τότε μεγιστά-
νων Ῥωμαίων, καὶ ἐνδοξότερος· ὅτι ἐχρημάτισε με-
γάλος Σπαθάρης, καὶ πρῶτος καπικεχαγιάς καὶ ἀλ-
λου αὐθέντου, καὶ τοῦ Στεφάνθοδα Ῥακοβίτζα, ἢ
μᾶλλον εἶπεν, αὐθέντης τοῦ αὐθέντου Στεφάνθοδα
εἰς τοῦ ὁποίου τὰς ἡμέρας ὑπερυψώθη, ὑπερεπλού-
τησεν, ὡς πρὸ χρόνων εἰς τοὺς χρόνους μας ὁ Για-
κούπης Ἀρμένης ὁ ἀποκεφαλίσθεις, καὶ ἔγεινε περί-
φημος τόσον, ὥστε ἡ φήμη τοῦ ἐφθασε καὶ εἰς τὸν
βασιλέα. Ἀλλ' ἐπειδὴ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου, ὅσο με-
γάλη καὶ ἂν εἴναι, ὡς ὄναρ παρέρχεται, καὶ ὡς ἄν-
θος μαραίνεται, πολλῷ μᾶλλον Ῥωμαίου καὶ σκλάβ-
ου Τουρκῶν. Καὶ τοῦτος λοιπὸν παρὰ τῆς βασι-
λείας καταδικασθεὶς ἐκρεμάσθη ἐμπρὸς εἰς τὴν
πόρτα τοῦ εἰς τὸ μέγα ῥέμα (sic) νεοκτίστου
σπιτίου του, καὶ ἔγεινε τὸ τίποτές του ὅλο ἀ-
φεντικό· τὸ ὅποιον τὸ εἶπαν ἄλλοι μὲν ὑπὲρ τὰ χί-
λια, ἄλλοι δὲ χιλιάδας πουγγεῖα. Καὶ παρῆλθον,
καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν· καὶ ἐζήτησα καὶ ἐγὼ, ὡς ὁ Δαυὶδ,
τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ οὐχ' εὗρέθη ὁ τόπος αὐτοῦ.
Ἔως τίνος λοιπὸν, ὦ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἕως πότε
ἐστὲ βαρυκάρδιοι; ἵνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα, καὶ
ζητεῖτε ψεῦδος; ἰδοὺ, νᾶ, ἀπ' αὐτὸν καὶ ἄλλους
πολλοὺς ὡσὰν αὐτὸν, καὶ σεῖς γνωρίσατε τὸ τέλος
τῆς ματαιότητος, καὶ τὸ κέρδος τοῦ ματαίου, καὶ
ψεудоῦς τούτου κόσμου. Μίαν ἡμέραν μὲ τὴν γυ-
ναῖκα του μαζί, καὶ μὲ τοῦτον συντρώγωντας ἐγὼ,
ὄντας εἰς τὴν Πόλιν, ἔχοντας τὸ τίμιον ξύλον,
καὶ ἔχοντας τὸ σπίτι τοῦ σπίτι μου κονάκι μου, ὅ-
θεν ἔχοντας καὶ τὴν φιλίαν ἐξαίρετον, καθὼς καὶ
πάντων τῶν φαναριωτῶν τέσσαρας χρόνους, ὅπου
εἰς τὴν Πόλιν διέτριψα, εἶχα τὴν φιλίαν, καὶ τὰ
σπίτια τοὺς κονάκια. Καὶ μεγαλορρόημον ὄντας ὁ
μακαρίτης, λέγοντας (sic), πῶς διὰ τὴν δικαιοσύ-
νην του καὶ τὴν σωφροσύνην του εὐτυχεῖ καὶ πολ-
λάκις καὶ ἀπὸ Βλάχους καὶ ἀπὸ Μπογδάνους κα-
τατρεχθεὶς, ὁ Θεὸς τὸν ἐγλύτωσε, καὶ ἄλλα τοιαῦ-
τα, καὶ ἄλλους τινὰς κατακρίνωντας, τὸν εἶπα ἐγὼ.
Δὲν εἶναι ἄρχον ἀδελφὲ ὅλα τὰ γλυτώματα ἀπὸ τὸν
Θεὸν διὰ τὴν ἀρετὴν μας, ἀμὴ μερικαῖς δὲ καὶ διὰ
κακὸν μας χειρότερον. Ἐνα καιρὸν (τὸν εἶπα εἰς τὴν
ἱστορίαν αὐτὴν), ἕνας κλέπτης κοιμώμενος ὑποκάτω
εἰς ἕνα τειχόκαστρον παλαιὸν, ἐφάνη Ἀγγελος καὶ
τοῦ εἶπε· σίκω, παραμέρισαι, ὅτι εἶναι νὰ πέσῃ ὁ
τοῖχος· ἐξύπνησεν ὁ κλέπτης, ἐσικώθη, ἐπαραμέρη-
σεν, ἔπεσεν ὁ τοῖχος· ὅθεν ἐχάρη, καὶ εὐχαρίστησε
τὸν Θεὸν ὅπου τὸν ἐγλύτωσε· καὶ τὴν ἄλλην ἡμέ-

ἀντεγράφη τῇ εὐγενεῖ ἐπιστάσει τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πα-
λυματοῦς Κ. Γ. Σοφοκλέους, ἐφ' ᾧ καὶ δημοσίᾳ ἀπαγγέμεν
αὐτῷ τὰς χάριτας.)